

การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

นายอำนาจ พลไชยชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

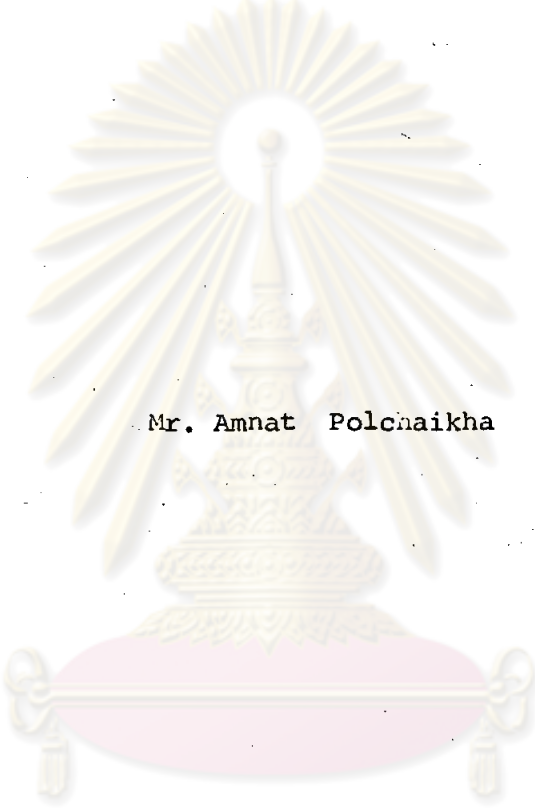
พ.ศ. 2529

ISBN 947 - 566 - 405 - 7

013465

i 1831042A

COMPARISONS OF KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICES CONCERNING HEALTH
BETWEEN PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN AND NOT IN THE SCHOOL HEALTH
EDUCATION PROJECT IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
MAHA SARAKHAM PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Amnat Polchaikha

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirments
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอก
โครงการสุขภาพสายการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม

โดย

นายอำนาจ พลไชยชา

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรวรรณ จันทรางศุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)
รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม)
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสภณประยูร)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรวรรณ จันทรางศุ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อนิสิต นายอำนาจ พลไชยชา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ จันทรางศุ

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในโครงการสุขภาพสาขาศึกษา กับโรงเรียนนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพ แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพ และแบบสอบถามการปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 436 คน จาก 24 โรงเรียน ใน 5 อำเภอของจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนของโรงเรียนในโครงการสุขภาพสาขาศึกษาจำนวน 218 คน และของโรงเรียนนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษาจำนวน 218 คน โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด และได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าซี (Z-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ พบว่า นักเรียนระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษามีความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. ทักษะเกี่ยวกับสุขภาพ พบว่า นักเรียนระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษามีทักษะเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี และนักเรียนของโรงเรียนในโครงการสุขภาพสาขาศึกษามีทักษะเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักเรียน

ของโรงเรียนนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 9 ข้อใน 36 ข้อ

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ พบว่า นักเรียนระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และนักเรียนของโรงเรียนในโครงการสุศึกษาสายการศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักเรียนของโรงเรียนนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 11 ข้อใน 36 ข้อ

ผลการเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม แมว่านักเรียนของโรงเรียนในโครงการสุศึกษาสายการศึกษาจะมีทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักเรียนของโรงเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญในบางข้อ แต่โดยส่วนใหญ่ปรากฏว่าความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

R

Thesis Title A Comparison of Knowledge, Attitudes and Practices
 Concerning Health Between Prathom Suksa Six Students
 In and Not in the School Health Education Project in
 Schools Under the Jurisdiction of the Office of Maha
 Sarakham Provincial Primary Education

Name Mr. Amnat Polchaikha

Thesis Advisor Assistant Professor Pacharawan Chandransu

Department Elementary Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

A purpose of the study was to compare knowledge, attitudes and practices concerning health between Prathom Suksa Six students in and not in the School Health Education Project in schools under the Jurisdiction of the Office of Maha Sarakham Provincial Primary Education.

The tests and questionnaires on knowledge, attitudes and practices concerning health were developed by the researcher sent to the sample of 436 Prathom Suksa Six students in 24 primary schools in 5 districts of Maha Sarakham province. The sample were 218 Prathom Suksa Six students in schools in the School Health Education Project and 218 Prathom Suksa Six students in schools not in the mentioned project. The 436 or 100 percent tests and questionnaires were returned. The data from tests and questionnaires were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviations and Z-test.

The results of the study revealed that;

1. health knowledge of students in schools in and not in the School Health Education Project were equally rather good and were no significant differences at the level of .05.

2. health attitudes of students in schools in and not in the School Health Education Project were equally good and students in schools in the School Health Education Project were 9/36 items significantly better than students in schools not in the mentioned project at the level of .05.

3. health practices of students in schools in and not in the School Health Education Project were equally fair and students in schools in the School Health Education Project were 11/36 items significantly better than students in schools not in the mentioned project at the level of .05.

A comparison of knowledge, attitudes and practices concerning between Prathom Suksa Six students in and not in the School Health Education Project in schools under the Jurisdiction of the Office of Maha Sarakham Provincial Primary Education revealed that, in general there were mostly no significant differences at the level of .05. eventhough students in schools in the School Health Education Project were significantly better than students in schools not in the mentioned project in few items of health attitudes and health practices.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากคุณช่วยศาสตราจารย์พัชรวรรณ จันทรางศุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและเฝ้าทำการตรวจแก้ไขให้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์สุชาติ โสภประยูร รองศาสตราจารย์นิรมล ลวดีกิมุข รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรสุภา บุญไวโรจน์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจแก้ไข เครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและชี้แนะแนวทางต่างๆแก่ผู้วิจัย และที่สำคัญอีกท่านหนึ่งคือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมาศุคนธมานที่ได้ช่วยเสนอแนะหลักและวิธีการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้องของ ตลอดจนให้ช่วยปรับปรุงแก้ไขให้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สุวภิก ตรีปัทมา ที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย รวมทั้งอาจารย์เสถียร สภาพงศ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่และคณะครูของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดมหาสารคามที่ทุ่มเทตัวอย่างใจทุกโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบใจนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรในการตอบแบบทดสอบและแบบสอบถามทุกคน

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบพระคุณพี่ๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจและให้ช่วยเหลือในทางต่างๆ ตลอดจนขอขอบคุณคุณชวศรี พลไชยชา ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดี

อานาจ พลไชยชา

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
สมมุติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความ	9
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
สุขภาพ	14
ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ	15
ทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพ	16
การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ	18
การบำรุงรักษาและการเสริมสร้างสุขภาพ	19
การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา	21
โครงการสุขภาพในโรงเรียน	26
โครงการสุขศึกษาสายการศึกษา	33
สรุป	37
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	40
การศึกษาคนควา	40
การสร้างเครื่องมือวิจัย	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

	การสุ่มตัวอย่างประชากร	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	51
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน	55
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ	59
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ชาย-หญิง	61
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชาย..	68
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนหญิง..	75
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ชาย-หญิง	82
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชาย..	88
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนหญิง..	94
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และขอเสนอแนะ	100
	สรุปผลการวิจัย	100
	อภิปรายผล	105
	ขอเสนอแนะจากผลการวิจัย	110
	ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	111
	บรรณานุกรม	112
	ภาคผนวก	119
	ประวัติผู้วิจัย	154

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. พฤติกรรมสุขภาพนักศึกษาเรียนของโรงเรียนในโครงการสุขภาพในโรงเรียน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	29
2. รายชื่อโรงเรียนในโครงการสุขภาพสาขาศึกษาที่สมัครอย่างใด ..	44
3. รายชื่อโรงเรียนนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษาที่เป็นโรงเรียน คู่เปรียบ	46
4. รอยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง โรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	55
5. เปรียบเทียบรอยละผลการทดสอบความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพ สาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม..	59
6. เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพ สาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม..	60
7. เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษ ปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	61
8. เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	68
9. เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	75
10. เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชาย-หญิงชั้นประถม ศึกษปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสาขาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	82

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11. เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสายการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	88
12. เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกโครงการสุขภาพสายการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	94
13. จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยประชากร	121
14. แสดงค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย